

Temat: Co mi wolno w Internecie?

Powiązanie z wcześniejszą wiedzą:

Uczniowie znają z własnego doświadczenia zasady korzystania z sieci. Na tej lekcji będą mieli okazję tę wiedzę uporządkować.

Cele lekcji dla nauczyciela:

1. Uczniowie znają pojęcie netykiety
2. Znają wynikające z Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych przepisy dotyczące prawa do prywatności i ochrony danych
3. Znają wynikające z Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych przepisy dotyczące ochrony wizerunku
4. Wiedzą, jak chronić w sieci swoje dane

Cele sformułowane w języku uczniów:

1. Nauczysz się chronić swoje dane w Internecie
2. Nauczysz się korzystać z Internetu zgodnie z zasadami netykiety, prawami obywatelskimi i z prawem autorskim.

Co uczniowie będą potrafili po lekcji (nacobezu):

- Wymienisz minimum 8 zasad netykiety
- Wymienisz minimum 4 przykłady działań chroniących twoje dane
- Wymienisz 3 sytuacje, w których nie obowiązuje ochrona wizerunku

Pytanie kluczowe: *Co mi wolno w Internecie?*

Przebieg lekcji (metody i aktywności):

1. Podanie tematu lekcji i celów lekcji — czas: 3 minuty
Uczniowie (krótco) odpowiadają na pytania:
 - a) O czym twoim zdaniem będzie ta lekcja?
 - b) Co już wiesz na ten temat?
 - c) Jakie masz pytania związane z tym tematem?
 - d) Co Cię zainteresowało w tym temacie?
 - e) Jak wytłumaczysz koleżance/koledze, dlaczego ten temat jest ważny?

W ten sposób nauczyciel monitoruje wstępne rozpoznanie treści lekcji przez uczniów:

2. Poznanie zasad netykiety
Nauczyciel, nawiązując do celów (nauczysz się korzystać z Internetu zgodnie z zasadami netykiety) i pytania kluczowego, informuje, że celem tego ćwiczenia będzie poznanie zasad netykiety, aby wiedzieć, jak w zgodzie z nimi korzystać z Internetu. Omawia metodę, jaką będziemy pracować. Czas: 2 minuty

Jigsaw:

Etap 1 Uczniowie pracują w 4 grupach, tzw. eksperckich, każda z nich zapoznaje się korzystając z danych materiałów z zasadami netykiety w jednym z obszarów:

- grupa 1: komunikacja elektroniczna
- grupa 2: blogi
- grupa 3: strony WWW
- grupa 4: ogólne zasady kultury

Każda osoba w grupie musi bardzo dobrze zrozumieć swój obszar tematyczny, aby następnie nauczyć go inną grupę uczniów. Grupa, dyskutując, wspólnie ustala, w jaki sposób to zrobić.

Czas: 5 minut

Etap 2. Reorganizujemy grupy tak, aby w każdej był (byli) przedstawiciel grupy 1, 2, 3 i 4. W nowych grupach uczniowie pracują wg następujących zasad:

Przedstawiciel grupy 1 prezentuje zasady netykiety ze swojego obszaru. Po przedstawieniu prosi wylosowanego ucznia, aby udzielił informacji zwrotnej o tym, czego się dowiedział. Ta informacja z jednej strony wspiera prezentującego, bo informuje go, w jakim stopniu uczący rozumiał i zapamiętał przekazywane treści, z drugiej – strona dająca IZ sama się uczy utrwalając zdobyte wiadomości. Osoba prezentująca słucha, w razie potrzeby dopytuje, uzupełnia. Po wyczerpaniu pytań każdy zapisuje po 3 najważniejsze wg niego zasady, spośród wymienionych. Następnie na podobnej zasadzie przedstawiają swój obszar kolejne osoby.
czas: 12 minut

Etap 3. Eksperci wracają do swoich grup. Kolejno przedstawiają, czego się nauczyli. Porównują, czy nauczyli się tego samego i przekazują grupie na ten temat krótką informację.

czas: 4 minuty

Nauczyciel:

- Docenia aktywność i zaangażowanie uczniów w poprzednim ćwiczeniu, aby wzmocnić ich i zmotywować do dalszej pracy.
- Prosi kilka chętnych osób (alternatywą może być wylosowanie), aby na forum podsumowały omawiane w grupach treści. Dopełnia i doprecyzowuje.
- Nawiązując do tematu (pytania kluczowego) podsumowuje, że pewne zasady tego, co nam wolno w Internecie reguluje netykieta.

Czas: 2 minuty

3. Jakie działania podejmujemy, aby chronić swoje dane w Internecie?

Nauczyciel, nawiązując do celów (Nauczysz się chronić swoje dane w Internecie), informuje, że celem tego ćwiczenia będzie sformułowanie zasad, jakimi należy się kierować, aby chronić swoje prywatne dane.

Stawia pytania:

Jakich informacji o sobie nie powinniśmy udostępniać w sieci?

Jak zabezpieczamy swoje konta?

Jak zabezpieczamy swój komputer (smartfon)?

czas: 2 minuty

Praca w parach

Uczniowie dyskutują, dzielą się refleksjami, udzielają odpowiedzi i zapisują je. Grupy kolejno odczytują swoje przykłady na forum, uczniowie słuchają, uzupełniają swoje notatki. Nauczyciel podsumowuje wypowiedzi, parafrazuje, dopytuje, w razie potrzeby uzupełnia.

czas: 5 minut

4. Kiedy nie obowiązuje ochrona wizerunku?

Nauczyciel nawiązując do celów (nauczysz się korzystać z Internetu zgodnie z prawami obywatelskimi i z prawem autorskim) informuje uczniów, że celem tego ćwiczenia jest przeanalizowania aktów prawnych pod kątem ochrony wizerunku. Po jego zakończeniu uczniowie będą wiedzieć, w jakich sytuacjach wizerunek jest bezwzględnie chroniony a kiedy ta ochrona nie obowiązuje (nawiązanie do pytania kluczowego)

Każda osoba indywidualnie czyta akty prawne. Zapisuje wnioski.

Ponownie następuje czas wypowiedzi na forum. Odpowiadający są losowani. Nauczyciel w razie potrzeby doprecyzowuje wypowiedzi uczniów.

Czas: 5 minut

5. **Podsumowanie lekcji** – czas: 5 minut

Nauczyciel nawiązując do celów i pytania kluczowego prosi uczniów, aby opierając się na nacobezu dokonali samooceny i krótko podsumowali, czego się dziś nauczyli. Chętni (lub wylosowani) uczniowie wypowiadają się na forum przy jednoczesnym dopełnieniu przez nauczyciela.

Nauczyciel:

- Docenia aktywność i zaangażowanie uczniów
- Podaje treść zadania domowego:

Wyobraź sobie, że tworzysz grupę zamkniętą na Facebooku związaną z Twoimi zainteresowaniami. Napisz zasady obowiązujące w tej grupie.

Notatki:

- 12 zasad netykiety dla mnie ważnych,
- Przykłady działań podejmowanych w celu ochrony naszych danych
- Kiedy nie ma obowiązku ochrony wizerunku?

Materiały i pomoce dydaktyczne:

"Netykieta - Kodeks Etyczny Czy Prawo Internetu?" - Grzegorz Kubas (fragmenty),
pl.wikipedia.org/wiki/Netykieta

Fragmenty aktów prawnych: Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych, Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych.